

Extensica și estetica paradoxistă

Ștefan Vlăduțescu

În linia paradoxismului, curent literar pe care l-a întemeiat cu aproape 30 de ani în urmă, profesorul la University of New Mexico (U.S.A.) Florentin Smadandache a acreditat în 2004 un de tip de scriere sincretică pe care l-a denumit “fotójurnal instantaneu”. De curând a publicat “Extensica. Fotójurnalul instantaneu din Canton” (Oradea, CJCPCT, 2012). Este vorba de o carte ce probează un mod complex de a face literatură. După cum se știe, dialogurile lui Platon îndeplineau la început o funcție literară. Ulterior, ele au devenit tipare filosofice. În ele se întâlneau sincretic literatura și filosofia: se făcea filosofie cu mijloace literare. La Friedrich Nietzsche întâlnim un sincretism invers: acesta realizează literatură cu un instrumentar filosofic. Spre deosebire de Platon care a rămas filosof, Friedrich Nietzsche se înscrie în două istorii : istoria literaturii și istoria filosofiei. Un sincretism specific descoperim la Jacques Derrida: ca și Platon, acesta face filosofie cu mijloace literare, dar o face anume ca filosofie. El extinde filosofia pe domeniul literaturii.

În “fotójurnal instantaneu” își dau întâlnire sincretic arta literelor și fotografia. Deși imaginea face uneori cât o mie de cuvinte, ea este instantanee, este perisabilă. Imaginea nu are amintire, ea este prezent pur, șocant, direct. Discursul imaginii este unul fără cod. Mesajul fotografic, așa cum arată Roland Barthes, nu are cod: nimeni nu ne învață cum să lecturăm o fotografie. Limba ajunge să fie artă. Fotografia fie

este realizată ca artă, fie nu este pur și simplu artă: fotografia nu admite recuperare, remediere. Ea este ilustrativă pentru rapiditatea curgerii timpului. Unele fotografii sunt adevărate meditații. Fără ajutorul cuvintelor, vorbirea lor este greu descifrabilă reflexiv.

Fotojurnalul instantaneu este o specie foto-narativă în care epicul se îmbină cu instantaneul fotografiei. Este o modalitate de a trăi în literatură și de a face literatură din trăire. Acest tip de adresare literară este o contribuție paradoxistă importantă la sincretismul artelor.

Pentru Florentin Smarandache, fotojurnalul instantaneu este un mod de a trăi, este un element de formulă existențială. Fotojurnalul face parte din viață și în același timp face parte din literatură: el se scrie odată cu evenimentele relatate. Ce este în plus, este reflecție, meditație, amintire. "Entensica. Fotojurnal instantaneu din Canton" (2012) relatează în dublu registru călătoria intelectuală a profesorului Florentin Smarandache în China și o scurtă vizită în Singapore. Ambele evenimente au suport intelectual. Savantul Florentin Smarandache este invitat de Research Institute of Extension Engineering Guangdong University of Technology, Guangzhou, China, pentru un stagiul de 3 luni în scopul dezvoltării Extensicii (Extensics). Extensica este o știință avansată ce se ocupă de soluționarea problemelor contradictorii din diferite domenii. Gândirea extensică se situează între "Rough set", "Fuzzy Set" și "Neutrosophic Set" (creație importantă a lui Florentin Smarandache). Ea a fost întemeiată în 1983 de Cai Wen, director onorific al Research Institute of Extension Engineering Guangdong University of

Technology, Guangzhou. Discursul aduce în instanța comunicativă elemente de trăire intelectuală și de trăire emoțională. Florentin Smarandache se întâlnește și colaborează pe diferite paliere cu: Cai Wen, Li Weihua, Yang Chunyan, Zhiming Li, Zhen Qing Su, Li Jianming, Xingsen Li și alții. Dintre colaboratorii săi români sunt amintiți profesorul Tudor Păroiu, computeristul Mihai Liviu Smarandache, studentul de excepție Victor Vlădăreanu.

Excepțională în plan afectiv este legătura sa cu Bălceștiul natal (România). Sunt de menționat două convorbiri cu mama sa : „Mama la telefon: - Vezi că ești singur prin lume .../- Lasă că mă descurc eu!”; „Mama și la vârsta asta mă crede copil! Îmi zice la telefon: Să fii cuminte!”. Jurnalul prinde și o amintire despre prietenii din Bălcești: Vasile Oprea (Vasilică a lu' Tirina), Mărin Covrig (coleg de primară) și Gheorghe Lupu (vecin din Bălcești). Rememorarea serilor dansante avându-i pe aceștia drept cântăreți trezește sentimentul : „Ce vremuri! Eram flăcăi!”.

Deplasările prin Guangzhou și în Singapore rețin aspecte culturale care sunt, probate prin fotografiile relevante.

Literatura paradoxistă constituie o „neutrality”: ea conține ceea ce Florentin Smarandache numește „neutral ideas” (F. Smarandache, „The Neutrosophic Research Method in Scientific and Humanistic Fields”, in F. Smarandache, „Multispace and Multistructure”, vol 4, 2010, p. 410). Această „neutrality” se situează între pozitivul generic „A” din studiile sale revoluționare de tip „plus” despre „numerele Smarandache” sau „geometria neeuclidiană Smarandache” și negativul generic „non-A” din studiile revoluționare de tip „minus”,

precum „ipoteza Smarandache a vitezelor supraluminale” sau mai recenta teorie despre „Unmatter and Unparticle” (2011).

Cartea constituie o plăcere și sub aspectul elevat al abordării Extensicii, și sub aspectul trăirilor estetice. Scrisă concis și concentrate, ea este un model pentru cum literatura merge în pas cu viața. Stilul este unul agreabil și plăcut. Per ansamblu: o carte admirabilă!